

Starší muž vykládá:

hú-po-ta — (hlúpota) trápił sa — z Vídňa —

Mladší pacholek vykládá:

štrnášt dní — — moc cho-tá-rů —

Muž vykládá, že na ně kopeničáři

— s ky-já-ca-ma vybehaли —.

Takové bohaté sčasování mluvy při klidné, nerozvášněné myсли! Jest již rozkoší slyšet mluviti ženu lahodného hlasu; z úst zní jí to hudbou.

V umírněné mluvě slovenské není již chladné stejnosti dob; z ní vyrůstá i osobitý slovenský sloh písňový, který jest mluvčím svéráznosti české písně proti cizině.

Skladba z krátkých a rozmanitě zdloužených slabik jen hráje. Není divu, když už pouhou delší mluvou jsme mile zaujati.

Kterak ještě tyto živostí překypující mluvené nápěvky výše vyklenouti? K nim se již přidružuje záliba. Samy o sobě jsou již pěkné, jen je lépe vystaviti; zbývá jen nápěvek po všech jeho částkách rovnoměrně zveličiti. Též zdlužuje se nápadně ojedinělý ton, obzvláště když se tím ubrání rovným dobám. Jest však jisto, že zdlužování ojedinělých tonů i vlivy mesologické vytvořují

Sčasovka o čtyřech osminách vyzní ve slovenských písňích bud' neb' a vzrůstá po všech svých částkách. Na př. v písni »Bože, Bože, čo som dočkał«:

Bo - že, Bo - že —

A v téže písni dále:

to - ho som sa naj - ví - ce báł, bych sa na voj - nu ne - dostáł.

Nápadný příklad zdlužování ojedinělých tonů jest v písni »Treba som já bledá«; vyhnulo se jím chladné, rovnoměrné sčasovce.